№ 34
კვირა, 14 თებერვალი, 1899 წ.

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲓᲘᲠᲐ:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე-ნომერი—ერთი შაური

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲐᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

1877—1899

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

№ 34
კვირა, 14 თებერვალი, 1899 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲑᲐᲠᲔᲑᲚᲐᲓ
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარია
ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲐ:
ჩვეულებრივი სტროქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეორეზედ—8 კაპ.

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲐᲘᲡ“ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 227

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ
ᲨᲣᲨᲘᲨᲐᲰᲘᲡ, 18 თებერვალს,
ქართულის დრ.დასისაგან Ქ-ნᲔ ნ.Ჯ. ᲠᲔᲒᲔᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ Ბ-ნᲔ Დ. ᲛᲔᲡᲮᲘᲡ მონაწილეობით
წარმოდგენილი იქმნება
ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ
I
ᲡᲘᲙᲝᲘᲐ ᲓᲔᲜᲩᲘᲙᲘ
სამ მოქმედებიანი კომედია გადმ. რუს. დ. მესხის მიერ.
II
ᲛᲔᲤᲔᲗᲔ ᲓᲐ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘ
ერთ-მოქმედებიანი კომედია ფრანგულიდგან.
ადგილების ფასი ჩვეულებრივია. დასაწყისი სწორედ 8 საათზედ.
რეჟისორნი Ვ. ᲐᲑᲐᲨᲘᲫᲔ და Ჯ. ᲛᲔᲡᲮᲘ.

ქართველ-ქალთა ამსანაგობის
ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲡᲜᲝ-ᲡᲐᲛᲙᲘᲠᲕᲐᲚᲝ
(ბარონის ქუჩაზედ, თამამშოკის სახლებში № 12).
მსურველთა შეუძლიანთ განაცხადონ სურვილი იმისი, რომ პატარა ქალები მიაბარონ სასწავლებლად.
აქვე იღებენ შესაკერად ყოველგვარს ქალის ტანთ-საცმელს.

პირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნავასარდიანისა
(ᲙᲣᲯᲘᲐᲨᲘ, ᲕᲐᲠᲜᲐᲪᲘᲡᲘᲡ ᲫᲔᲒᲚᲘᲡ ᲞᲘᲠᲙᲐᲞᲘᲡ)
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.
ᲓᲘᲚᲐᲝᲑᲘᲗ:
Ა. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ, 11—12 საათ. სადოსტაქარო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.
Გ. Მ ᲩᲘᲭᲝᲕᲐᲜᲘ, 9—10 საათ. ნნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.
Ზ. Ო. ᲑᲐᲑᲐᲜᲘᲡᲘᲐᲜᲪ. — დილის 11—12 ს. ქალთა სენით ავადმყოფობს.
Ო. Თ. ᲨᲠᲝᲢᲐᲡᲘᲬᲘᲐ—12—1 საათ. ყურის, ყელის, ცხვირის და გულის ავადმყოფ.
Ა. Ბ. ᲒᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲐᲜᲪ. 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
Ა. Გ. ᲒᲣᲠᲒᲚ. 1¼—2¼ ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის.
Სადამოობით:
Გ. Მ. ᲛᲔᲮᲘᲒᲚᲐᲨᲕ.—5—6 საათ. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფ.
Ა. Ნ. ᲨᲕᲐᲒᲝᲚᲘᲫᲝ—6—7 საათ. ნერვების (ელექტროტერაპია), ვენერეული და კანის სნეულებ.
Ბ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ—6½—7 საათ.
Ტ. Ო. ᲠᲣᲯᲘᲜᲒᲚ.—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიულად და ბაქტეროლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.
რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; დარიგთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებენ.
დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову. (—1—Წ)

ᲜᲝᲢᲐᲠᲘᲣᲡᲘᲡ
ᲚᲔᲕᲐᲜ ᲛᲝᲔᲒᲠᲝᲕᲘᲡ
ᲙᲐᲜᲪᲚᲝᲠᲘᲐ
გახსნილ იქმნა ქალაქ ტფილისის პოლიციის მეოთხე განყოფილებაში, გურგენოვის სახლის ზემო სართულში, № 2, ერევნის მოედანზედ, თამამშოვის ქარვასლის პირდაპირ, განოვისა და სოლოლაკის ქუჩების კუთხეში.
ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 620. (30—6.—13)

ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ
ᲡᲐᲮᲚᲘ,
რომელსაც 3450 მანეთი ვალი აქვს. წელიწადში შემოსავალი აქვს 700 მანეთი. სახლი შეიცავს 6 ოთახს და 2 დუქანს; გაყვანილია წყალი და ყოველგვარი მოწყობილებნ; ანდრეევისა და პროექტიროვან-ს ქუჩების კუთხეში. ფასის შესახებ მოლაპარაკება შეიძლება ავანიანცთან, ბაგრატიონის ქუჩა, № 42. (2—18—3)

ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲐᲠᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ
—
ებოძათ სამსახურის წელთა შესრულებისა გამო კოლეგსკი ასესორსა: ბახჩანის ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილების უფროსს ვასაძეს, სოფლრედიის ფოსტა ტელეგრაფის განყოფილების უფროსის თანმდებობის აღშმასრულებელს ბაბილუას, ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორის მე-IV მატებულის ხანებით,—რა დიდი და უსათაო საშვილი უნდა იყოს პოეტის წინა დროების ენისა და ლიტერატურის ზედმიწევნით ცოდნა?—

ამ შემთხვევაში უფრო გამოსაყენია თვით პოეტის ენის შესწავლა, და მეტადრე მისის ენის განსაკუთრებულის თვისებისა, რათა საეჭვო ხანის ენისა და პოეტის ენის შედარებით შეგვეძლოს სიყალბის აღმოჩენა, რადგან უწინდელს ენას, რომელსაც გენიოსი-პოეტი დაემკვიდრება, ისეთს თვისებურს ბეჭედს დასდებს, რომ მისი განახლებული და გამდიდრებული ენა თვალ-საჩინოდ განსხვავდება მის წინა დროების ენისაგან, და რაც უფრო დიდია ეს განსხვავება, მით უფრო ძნელია პოეტის ენის მიბაძვა.

დიდი ხანი არ არის რუსეთში ვიღაც გამოაცხადა პუშკინის პოემის „რუსალკა“-ს დასასრული, ვითომც თვით პოეტის დაწერილი, მაგრამ პირველის განხილვითვე აღმოჩნდა, რომ დასასრული ალბოკრიფი იყო. მისი სიყალბე კრიტიკოსმა იმით-კი არ გაამხილა, რომ ლომონოსოვის და დერჟავინის სტრანსნას მოხელეს ქარუმიძეს; კოლეგსკი რეგისტრატორსა—ფოთის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორის მე-VI სტრანსნას მოხელეს ხოშტარიას; ბათუმის დამოუნის კანცელარიის მოხელეს დიდას.

ᲐᲮᲐᲚᲘᲡᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

*** დღეს, 14 თებერვალს, სასულიერო სემინარიის ეკკლესიაში, საღამოზედ, მლოცველი ბრძანდება მისი მაღალ-ყოვლად უსამღვდელოესობა საქართველოს ექსარხოსი ფლავიანე. ამ საღამოს საეკკლესიო-ზნეობრივი საუბარი იქმნება გამართული სემინარიის რექტორის მიერ.

*** როგორც სატახტო ქალაქის გაზეთები იუწყებიან, 5 თებერვალს მისის უდიდებულესობის ხელმწიფე იმპერატორის წინაშე წარსდგა თურმე გენერალ-ადიუტანტი, კავალერიის გენერალი თავ. ჭავჭავაძე.

*** დღეს, საღამოს, მწუხრის ლოცვის შემდეგ, ქაშვეთის წმ. გიორგის ეკკლესიაში წარმოთქმული იქნება საეკკლესიო საუბარი ქართულს ენაზედ მოვდლის მ. ი. გამრეკელის მიერ შემდეგი სათაურით: „სჯართველ წმ. მოწამეები ბაძანს (ჩოლოყაშვილი), ალადბარ და შალვან (ერისთავნი)“. მწუხრზედ იგალობებს ტფილისის სასულიერო სემინარიის მოწაფეთა ქართული გუნდი.

*** დღეს, 14 თებერვალს, ავჭალის ქუჩაზედ სახალხო კითხვების სადგომში სცენის მოყვარეთა მიერ სახალხო წარმოდგენა იქმნება გამართული. წარმოადგენენ მოლიერის კომედიას „სკაპენის ცუდლუტობა“-ს.

*** ქალაქის საბჭოს შემდეგი კრება მოხდება ხვალ, 15 თებერვალს.

*** გუშინ, 13 თებერვალს, შავის ზღვის პირის გუბერნიის 7 მემამულემ მიჰმართა კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას და სთხოვა წარუდგინეთ განსახილველად საზოგადო კრებას ჩვენი შუამდგომლობა შავის ზღვის პირის გუბერნიაში სამეურნეო საზოგადოების განყოფილების დაარსების შესახებაო.

*** ამ დღეებში, როგორც შევიტყეთ, მთავრობას გარდაეცა დასამტკიცებლად წესდება შავის ზღვის პირის გუბერნიაში განზრახულ მევენახეთა და ბაღოსანთა საზოგადოებისა.

*** შავის ქვის ცნობილმა მწარმოებელმა ნ. ვ. ლოლობერიძემ უკვე თავისი სავაჭრო-სამრეწველო საქმე გარდასცა ინჟენერს ეფრიკს და შეუდგა ამ საქმეთა გამო ანგარიშების გასწორებას.

*** ნ თებერვალს, როგორც „Жизнь и Иск.“ იუწყება, ქალაქ კიევში გაუმართავთ პირველი ქართული საღამო, რომლის შემოსავლის ერთი ნაწილიც შეუძლებელ სტუდენტთა სასარგებლოდ ყოფილა გადადებული. საღამოს კარგად ჩაუფლია და ხალხიც მრავალი დასწრებია: ხოროსა და ორკესტრს განაგებდა ბ-ნი ბალანჩივაძე. სხვათა შორის შეუსრულებიათ ქართული სახალხო სიმღერები და ბ-ნ მ. ბალანჩივაძეს რომანსები. მონაწილეობა მიუღიათ აგრეთვე საიმპერატორო თეატრის არტისტ-ქალს ზოტოვს და მომღერალ ქალს ალექსანდროვსკაიას. დასასრულ ცეკვა გაუმართავთ.

*** „ტფილ. ფურც.“-ს სიტყვით, რკინის გზის ტფილისის სადგურის ეკლესიაში დადგრებას საბუთის ძალა არა აქვს. რაც პუშკინისა და ორბელიანის თხზულებათა შესახებ უსაფუძვლოა, შეიძლება რუსთაველის პოემის დაფასებისათვის უსათუოდ საჭირო იყოს. მ. გიორგიძეს რუსთაველის წინა დროების სალიტერატურო ენისა და სიტყვიერების შესწავლა საჭიროდ იმისთვის მიაჩნია, რომ ჩვენ მიერ გაუგებარის სიტყვის მიხედვით ზოგი ერთი ხანა თვით რუსთაველისა ყალბის-მჭონელთ და მწიგნობართ არ მივაწეროთო.

ამ მხრითაც მ. გიორგიძის „მცირე შენიშვნა“ უსაფუძვლოა, რადგან ჩემგან გარჩეულს „ვეფხვის-ტყაოსანს“ ხანგაში ერთსაც ვერ მიჩვენებს რომ მხოლოდ სიტყვის გაუგებლობის გულისათვის ყალბად მეცნოს. გაუგებარს სიტყვას ზოგჯერ ნამდვილს რუსთველისეულს ლექსშიაც შეეხვდებით ხოლმე და მაგის გულისათვის მთელი ხანის უარ-ყოფა, კრიტიკული გარჩევა კი არა,—ყმაწვილური ენერგია იქნება: არ მესმის, და მაშ რუსთაველისაც არ ენა და ნაწარმოები ზედმიწევნით შეესწავლა, არამედ მით, რომ პუშკინის ენასათვის ყური შეჩვეული ჰქონდა და მისნაირნი და სტილი—შეთვისებულნი, ამის გამო ალბოკრიფისა და პოეტის ნამდვილის ნაწარმოების შეუმსგავსოლობა კრიტიკოსის ყურადღებას ვერ წაუვიდოდა.

ჩვენ ში ზოგი დარწმუნებულია, ვითომც „ახ, მთვარეო, მთვარეო!“ გრიგოლ ორბელიანის თქმულიაო. ამის წინააღმდეგ ნივთიერი საბუთები რომ არა გვქონდეს და იმას ვეუბტკიცებდეთ, რომ სიმღერაში არც აზარი, არც გრძნობა და არც სიტყვის საქცევი ორბელიანისას არაფერში ჰგავსო და, მაშასადამე, ორბელიანის დაწერილიც ვერ იქნებაო,—ამათაც ხომ, მ. გიორგიძ-ს მიხედვით, სიმართლე ექნებათ, გვეპასუხონ: „სიმღერის სიტყვები არ გესმისო და მაგას იმიტომ ამბობ. წადი, ჯერ ბესიკის და საყვთნავას ლექსები ზედმიწევნით შეისწავლეო და მერე მოდი, და „ახ, მთვარეო, მთვარეო!“ „გაყალბეო“.

მაგრამ ნუ დავივიწყებთ, რომ

ᲤᲔᲚᲔᲢᲝᲜᲘ

ᲒᲘᲜᲓ „ᲡᲐᲛᲘ ᲐᲚᲘ“, ᲒᲘᲜᲓ „ᲡᲐᲛ ᲐᲚᲘ“.

წლეულ ანდელს „ივერიის“ მე-3 ნომერში ბ-მა მ. გიორგიძემ დაბეჭდა მცირე შენიშვნა „სამ ალი თუ სამი ალი“? სადაც მოჰყავს მაგალითი რუსთაველის ტექსტის გაუგებრობისა, ენის უცოდინარობისაგან წარმომდგარისა, და ამაზედ ჩვენდა საგულისხმებლად დასძენს:

„კიდევ ვამბობთ იმასვე, რაც გვითქვამს მრავალჯერ: ვიდრე „ვეფხისტყაოსნის“ ყალბ-მჭნელების გამოძებნას (?) შეეუდგებოდეთ, საჭიროა ზედ-მიწევნით შეეისწავლოთ რუსთაველის წინა დროის ლიტერატურა და ენა ამ ლიტერატურისა, ვინაიდგან ეს ენა მიეცა რუსთაველს ხერხად და სახსრად გამოეთქვა თვისი უკვდავი პოემა. ვიდრე ამ გზას არ დავადგებით, ჩვენ მიერ გაუგებარ სიტყვების მიხედვით ამა თუ იმ ტაეპს თვით რუსთაველისას მივაწერთ „მწიგნობრებსა“ და „ყალბ-მჭნელებსა“!

ჩემდა საუბედუროდ, მ. გიორგიძის აზრი, „მრავალჯერ“ გამოთქმული, ამის მეტად არსად შემხვედრია და არ ვიცი რა საბუთებზედ დაუმყარებია იგი სხვაგან, აქეი არც მისი მოყვანილი მოსაზრება და არც მაგალითი მისის აზრის დამამტკიცებელი არ არის.

გენიოსის-პოეტის თხზულების დასაფასებლად დიდ საჭიროა ვიცოდეთ მის წინა დროების ლიტერატურა და სალიტერატურო ენა, იმისთვის რომ მისის ქმნილებისა და ენის ღირსება, უწინდელს სიტყვიერებასთან შედარებით, უკეთ შევიგნოთ. ამ ღონით ვცნობთ, რაოდენი სულიერი სამკვიდრებელი გადასცეს პოეტს მისთა წინაპართა და რა განძი შესძინა თვით პოეტმა სამშობლო ენასა და ლიტერატურას. მაგრამ იმის გამოძიებაში, თუ პოეტის თხზულებას, შვილითი შვილამდე გადმოცემის დროს, რომელი ერთი ნაწილი ხელუხლებელი შერჩა და რომელი შეირყვნა სხვა მელექსეთაგან ჩასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებენ.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*

Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову. (—1—Წ)

ᲜᲝᲢᲐᲠᲘᲣᲡᲘᲡ
ᲚᲔᲕᲐᲜ ᲛᲝᲔᲒᲠᲝᲕᲘᲡ
ᲙᲐᲜᲪᲚᲝᲠᲘᲐ
გახსნილ იქმნა ქალაქ ტფილისის პოლიციის მეოთხე განყოფილებაში, გურგენოვის სახლის ზემო სართულში, № 2, ერევნის მოედანზედ, თამამშოვის ქარვასლის პირდაპირ, განოვისა და სოლოლაკის ქუჩების კუთხეში.
ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 620. (30—6.—13)

ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ
ᲡᲐᲮᲚᲘ,
რომელსაც 3450 მანეთი ვალი აქვს. წელიწადში შემოსავალი აქვს 700 მანეთი. სახლი შეიცავს 6 ოთახს და 2 დუქანს; გაყვანილია წყალი და ყოველგვარი მოწყობილებნ; ანდრეევისა და პროექტიროვან-ს ქუჩების კუთხეში. ფასის შესახებ მოლაპარაკება შეიძლება ავანიანცთან, ბაგრატიონის ქუჩა, № 42. (2—18—3)

ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲐᲠᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ
—
ებოძათ სამსახურის წელთა შესრულებისა გამო კოლეგსკი ასესორსა: ბახჩანის ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილების უფროსს ვასაძეს, სოფლრედიის ფოსტა ტელეგრაფის განყოფილების უფროსის თანმდებობის აღშმასრულებელს ბაბილუას, ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორის მე-IV

ნდარმთა უფროსი ბ-ნი ზუბოვი პეტერბურგში გადაჰყავთ.

*** პეტერბურგიდგან სწერენ „ტფფ. “-ს, რომ ინჟენერმა კეტრიცმა წარუდგინა გზათა სამინისტროს პროექტი იმ ახალის წესებისა, თუ როგორ უნდა აღმოეჩინოს შემწეობა ამერიკ-კავკასიის რკინის გზაზედ მოსამსახურეთ.

*** სოხუმიდგან სწერენ „ახ. მიმ.“-ს, რომ 5 თებერვალს აქ ჩამოვიდა ქუთაისის სამხედრო გუბერნატორი გენერალ მაიორი სამოილოვი სოხუმის სოფლო-ქო მსმართველოს სარეველზედ.

*** სოფ. საშაბურო, (დუშეთის მაზრა). წარსულ იანვრის 27-ს ბაზალეთის პოლიციის ბოქაულისათვის განუცხადებია სოფ. საშაბუროში მცხოვრებ. თავ. ფავლენინშვილის მოსამსახურეს ბესო ბურდულს, რომ გუშინ ღამით ჩემის ბატონის თავლიდგან თათარმა ეიდარ-ბაბა-ოღლიმ, რომელიც ფავლენინშვილთანვე ჰმსახურებდა, ერთი ცხენი მოიპარა და მოსამსახურე ბიქების ტანისამოსი. ბოქაულს აღმოუჩენია, რომ ცხენის და მოსამსახურეების ტანისამოსის გარდა იმ ეიდარ ბაბა-ოღლის რვა თუმნად ღირებული თოფიც წაუღია თავ. ფავლენინშვილისა. ქურდის კვალი მიუტანიათ ბ-ნ კეზელის სახლზედ, საიდგანაც ქურდს გაუტანია სხვა-და-სხვა ნივთები, 200 მან. ღირებული. ჭფიქრობენ, რომ კეზელის სახლის გაქურდვაში მონაწილეობა უნდა მიეღოს კეზელის მსახურს, თათარს აბაზს, რომელს მეტი კაცი იმ დამეს არავინ ყოფილა კეზელის სახლში, და რომელთანაც კარგი დამოკიდებულება ჰქონია ეიდარ ბაბა-ოღლის.

*** ქუთაისი. ქუთაისის სასულიერო სემინარიის ინსპექტორი არხანგელსკი, ამავე სემინარიის მმართველობის მინდობილებით, შეუდგა ქუთაისის სასულიერო სასწავლებლისა და საეპარქიო დედათა სასწავლებლის დაწერილებითს რევიზიას.

აქაური დრამატიული დასი თვეში ერთხელ ჰმართავს საქალაქო თეატრში სახალხო იაფ ფასიან წარმოდგენას. თეატრში შესასვლელი ბილეთის ფასი ხუთ შაურს არ აღემატება, მაგრამ უბედურება ის არის, რომ ქუჩის ბიჭები წინდაწინვე ჰყიდულობენ ბილეთებს და წარმოდგენის დროს ძვირად ჰყიდიან, მაგალითად, შაურიან ბილეთს—ორ აბაზად და ათ შაურადაც. ამის გამო, რაღა თქმა უნდა, ორნაირი ზარალი წარმოსდგება: ერთი ისა, რომ ხალხი დადებულ ფასზედ მეტს იხდის და მეორეც—ბევრი უკანვე ბრუნდება.

*** ტფილისის სახელმწიფო ქონებათა გამგეობამ ბ-ნთ ნ. ს. გრანეკმა, ი. ბ. ბრეშეკს და ს. ი. ბახჩაღოლს მიესცა მოწმობები, რომლის ძალითაც მათ შეუძლიან ბორჩალოს მაზრის ლორის სატეკო ნაწილში რკინის მადნეულობის კვლევა-ძიებას შეუდგენენ.

*** ქნ დაგმაროვის სოფლიერტა დასის, რომელიც წარმოდგენებს თავადაზნაურთა თეატრში ჭმართავს, დაუბარებია მეტრბურგიდგან ახალი არტისტი—ტენორი სკვატლოვი. სკვატლოვი მომავალ კვირას ჩამოვა ტფილისში.

*** ამ კომისიას თავმჯდომარეს, რომელსაც ბაღების გაშენების საქმე აქვს ჩაბარებული, მიჰმართა ქალაქის გამეგეობას და სთხოვა განკარგულება მოახდინეთ, რომ წყლის მიღი აქმნის ეკუთხანაი ამ ადგილებში, სადაც კომისია ბაღების გაშენებას ეპარებსო, სასჯელდაბრ: მოაწყობდის მოკალნზეკ, ეკლესიასის მოკალნზედ, ალალბრის მოკალნზედ და აკმალის ქვეზედ. ამის, როგორც გამოანკარაშებულია, დასტურდება სულ 411 მანეთი. ეს თხოვნა გაჯდაკეს აუჯალის წყლის მიღის გამეგეს თავის აზრის გამოსაქმელად. გამეგე ამბობს, რომ კომისიას თხოვნა არ შეიძლება დაკმაყოფილებულ იქმნას. აეგჯალის წყლის მიღი იმდენ წყალს იძლევა, რომ ამით მხოლოდ მეხოკრეკ-ბელნის მოთხოვნილების დაკმაყოფილებაც ძლივს შეიძლება, განსაკუთრებით ზაფხულობითი, და ბაღების მოსარწყავადაც რომ დაუთმოთ წყალი, მაშინ მეხოკრებელთ შინ სახმარებლად აღარ ეყოფათო. გამეგე ურჩევს, რომ ბაღების მოსარწყავად წყალი მტკვრიდგან კასრებით მიიტანონ. ქალაქის გამეგეობამ, განიხილა რა კომისიას თხოვნა და წყლის მიღის გამგას განეხადა, დადგინა გამმართოს ახალი მილები ბაღების მოსარწყავად წყლის გასაკეთებლად და გადასდოს ამისათვის 411 მან. იმ შემთხვევაში, თუ ქალაქს წყალი შემოაკლდა, მაშინ ბაღებს წყალი მოაესნონ და მორწყონ მტკვრიდგან მოტანილის წყალით.

*** სოფ. გაკა, (გორის მაზრა). აქაურ მეხოკრეების მოსე ბაბასოვის ტოლს დაბადა სამი შვილი: ორი ქალი და ერთი კაკი. ბავშვები უკრძობლად ეოფილიეენენ და დამარხეს დაპატრონებისთ, მაგრამ ამ დროს მოსეფიერე ბეფლიეენენ. ესლა ბავშვები კარგად არიან თურმე.

*** 11 თებერვალს, ნაშუადღეის 2 საათზედ, ნუნის მეხოკრეები ანდრია მარტიროსოვი როტინოვის სამანუფაქტურო მაღაზიაში შევიდა და სხვა-და-სხვა ძვირფასი საქონელი მოითხოვა. ამავე დროს მაღაზიაში სხვა მუშტრებიც შევიენენ და ამის გამო ნოქარმა ცოტა ხანს მარტიროსოვს თავი გაანება და ახალ მუშტართან მიეიდა. ისარგებლა რა ამითი, მარტიროსოვმა მოიპარა 36 არშინი აბრეშუმის ქაოვილი, გამოვიდა მაღაზიიდგან და არხეინად გზას გაუდგა. ნოქარმა მხოლოდ მაშინ გიიგო ქურდობა, როდესაც მარტირუსოვი წავიდა, მაშინვე გავარდა გარეთ და სასახლის ქუჩაზედ პოლიციელის შემწეობით შეიპყრო ქურდი.

*** ამას წინად ვწერდით. რომ პოლიციამ შეიპყრა ორი თათარი, რომელნიც ტყვიის ნივთებს იპარავდნენ და თოფებისათვის სასროლ ტყვიებს ამზადებენენო. ეს თათრები აღმოჩნდნენ გუსეინ-კასუმ-ოღლი და ამდულ-ჰაჯი-კასუმ-ოღლი. როდესაც პირველის თათრის სადგომი გაჩხრიკეს, ჰპოეს იქ 4 ფუთამდე თოფის წამალი, 18 ფუთამდე ბერდანის ტყვია და თუჯი, როგორც აღმოჩნდა, მოპარული აშიერ-კავკასიის რკინის გზის სახელოსნოებიდგან. იქვე იპოვნეს წიგნი, სადაც დაწერილებით ჩაწერილი აღმოჩნდა კასუმ-ოღლის ეს ურიგებოდა და ვისზედ ჰყიდდა საქონელს. როგორც ამ წიგნიდგანა სჩანს, წარსულის თვის განმავლობაში კასუმ-ოღლის გაუყიდნია 2,400 მანეთის „სხვა-და-სხვა ნივთი“. დაპატიმრებულმა თუმცა აღიარა, რომ თოფის წამალსა და ტყვიას ვყიდდი სხვებზე, მაგრამ როდესაც მე თვითონ ვყიდულობდი არ ვიცოდი, თუ მოპარული იყოო. აღმოჩნდა, რომ მთელი კარგად მოწყობილი დასი ყოფილა შემდეგნაკ, რომელიც იპარავდა სხვა-და-სხვა საწყობებიდგან ტყვიას, თუჯს და სხვ. და შემდეგ ჰყიდდა კავკასიის სხვა-და-სხვა ქალაქებში.

*** როგორც ქალაქის გამგეობაში ქალაქის იუროსკონსულტის თანაშემწის მიერ წარდგენილ ანგარიშიდგანა სჩანს, ამა წლის იანვრის თვის განმავლობაში ქალაქის ოთხ მომრიგებელ მოსამართლეს და ოლქის სასამართლოს განუხილავს 34 საქმე, ქალაქის მიერ აღძრული სხვა და სხვა სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევის გამო. ამათში ერთი კაცი გამართლეს, 22 დაჯარიმეს 1—15 მანეთამდე, 8 საქმის განხილვაც გადადებული იქმნა. ოლქის სასამართლომ მხოლოდ სამის კაცის საქმე განიხილა. ერთის ერთის თვით დაპატიმრება მიუსაჯა, ორს კი ჯარიმა—19 მანეთი. საყურადღებო ის არის, რომ გამეკეთა უმეტეს ნაწილად თქმებს 3—4 თვე ინახავს და მხოლოდ მაშინ წარადგენს ხოლმე სასამართლოში.

*** გუშინ, 13 თებერვალს, ტფილისის ოლქის სასამართლომ გაარჩინა საქმეები ქალაქის დეპუტების იჯარადრეზისა—გოგინოვისა, თუმანოვისა, ხარაზიანცისა და შაინიანცისა, რომელთაც ქალაქი საიჯარადრო ფულს ედავებოდა, პირველს—288 მანეთს, მეორეს 388 მანეთს, მესამეს—386 მანეთსდა მეოთხეს—540 მანეთს. სხვათა შორის შაინიანცის ვექილმა განაცხადა, რომ შაინიანც

სასცენო ნაწარმოებად ითვლება. ძველს პიესაში მხოლოდ ერთი წარჩინებული როლია, რომლის დასახასათებლად და დასასურათებლადაც ჩაქოფილია ყველა და ყოველივე, და ეს როლია თვით ადრიენა ლეკუერერისა, ამ ნიჭიერის არტისტის ქალისა, რომლის მოელი ბუნება საქმონიის გრაფის მიმართის სიყვარულით არის განმსქვალული და რომლის ამ გრძნობის ძლიერებაც თვისდა უნებურად იმონებს მსმენელ-მაყურებელს.

ეს ერთი როლია მთავარი ამ პიესაში და აი, ამ როლს აღსრულებდა ქ-ნი მობენეფისე, და შეასრულა კიდეც ისეთის სავსებით, ისეთის ღირსებითა და იმდენად საუცხოოდ, რომ მისმა, ვიტყვით თამამად, შეუდარებელმა აღსრულებამ როლისამ სრულიად დასჩრდილა, უჩინარ ᲗᲮᲣᲚ ნაკლი სხვათა არტისტთა, თუნდა, მაგალითებრ, ჩვენთა მსახიობთა მოუხეშავი პრინცობ-პრინცესობა მარკიზობა.

ეს როლი ეფ. მესხისამ შარშანაც ასევე ხელოვნურად შეასრულა. აი რასა ᲬᲕᲠᲓᲘᲗ 1898 ᲬᲚᲘᲡ „ივერიის“ მე № 17-ში შარშანდელ წარმოდგენის შესახებ:

„სწორედ თავისის ნიჭის შესაფერი პიესა ამოერჩია ქ-ნ მესხს საბენეფისოდ. მობენეფისეგ ისეთის ხელოვნებით დაგვიხატა სიყვარულით გატაცება ადრიენასი, რომელსაც საქმონიის გრაფი მორიცი უყვარს, ეგეთ ამ სიყვარულის გამო მეტოქის მიმართ აღძრული, თავ-დადება საყვარელ კაცისათვის, რომ სწორედ აღტაცებაში ვიყავით მოსული. ჩვენ არ გვახსოვს ამ სეზონში, რომ ასეთის ხელოვნებით ჩაეტარებინოს თავისი როლი ქ-ნს მესხს. ყოველი მისი ნაბიჯი, ყოველი მისი სიტყვა ᲰᲗᲘᲛᲝᲑᲓᲐ, რომ იგი დაჰფიქრებოდა,—დაჰკვირვებოდა თავისს როლს, როგორც ყოველთვის, და სისრულით შესძლო მისი აღნიშვნა. განსაკუთრებით საუცხოვო იყო იგი უკანასკნელს სცენაში“.

დიაღ, ამ საღამოს, როგორც შარშან, ᲥᲜᲐ ეფ. მესხმა კიდევ ერთხელ გვაჩვენა, რომ იგი ნიჭიერი არტისტია და რომ მისის ნიჭის აღსაფრთოვანებელი ასპარეზი ძლიერი დრამატიული როლებია, თუმცა უფრო მადლობელნი ვიქნებით, რომ არტისტი-ქალი თავისს ბენეფისის დღეს სხვა, ახალს როლში გვჩვენებოდა.

სამართლიანობა მოითხოვს ვთქვათ, რომ სხვა არტისტებიც, ცოტად თუ ბევრად თვალ-საჩინო როლებს აღმასრულებელნი, სინიდისიერად მოჰკიდებოდნენ თავ-ანთ როლებს. დავასახელებთ ᲑᲜᲡ კ. მესხს, რომელიც ლამაზად ჩაატარა გულ-კეთილის რეჟისორის მეშონეს როლი. არა უჭირდა ᲑᲜᲡ სვიმონიძესაც, რომელიც გრაფის საქმონიის როლს ასრულებდა.

დიაღად ასიამოვნა საზოგადოება დივერტისმენტმაც. დივერტისმენტში, სამწუხაროდ, თავ. აკაკი წერეთელმა ვერ მიიღო მონაწილეობა, როგორც გამოგვიცხადეს, ავადმყოფობის გამო. იმის ნაცვლად ᲑᲜᲡ ფ. მესხმა საუცხოოდ წაიკითხა იმერული სცენები და რუსულის ოპერეტის არტისტებმა მიიღეს მონაწილეობა: ქ-ნმა ლელინინამ რუსული რომანსები იგალობა, ᲑᲜᲡ ვილინსკიმ—ქართულად იმღერა ი. ᲗᲐᲕᲐᲙᲐᲫᲘᲡ „ნანინა“ და ერთიც რუსული რომანსი და, დასასრულ ქ-ნმა რაისოვამ ისე წარმტაცად, ისე მომხიბლველად იგალობა ბოᲗᲐᲗᲐ რომანსები რუსულად, რომ სწორედ საერთო აღტაცებაში მოიყვანა მთელი თეატრში დამსწრე საზოგადოება. დიდხანს არ მოეშვა საზოგადოება ამ ნიჭიერს ქალს და ᲮᲣᲗᲯᲔᲯᲔᲠ თუ ᲔᲥᲣᲩᲯᲔᲠ აძღერა.

სიამოვნებითა და მადლობით აღვნიშნავთ იმ გარემოებას, რომ ეს მეორედ იღებენ რუსულის საოპერეტო დასის არტისტები ქართულს წარმოდგენაში მონაწილეობას თავისს ქართველ თანამოძმეთა ბენეფისში მაᲗის პატივის ცემის ნიშნად. გვაკვირვებს მხოლოდ, რომ ჩვენის სცენის არტისტები საზოგადოდ დივერტისმენტს უფრთხიან. უკეთესი-კი იქნებოდა, რომ ᲑᲜᲜᲘ მსახიობნი დაიმწყვლიდნენ ჩვენის მწერლობის, სცენისათვის გამოსადეგს, ნაწარმოებთ და ᲮᲨირად გაჰქრთავდნენ ᲮᲝლმე დივერტისმენტებს, რითაც თითონაც ცოდნას შეიძენენ, უნარს ლექსებისა და სცენების კითხვისას და საზოგადოებასაც დიდად ასიამოვნებენ. კარგია, თუ ამ გარემოებას ჩვენის სცენის გამგენი ყურადღებას მიაქცევენ.

დასასრულ უნდა აღვნიშნოთ, რომ თეატრი სავსე იყო საზოგადოებითით, რომელიც დიდის პატივისცემით და უხვად მობერეფისეს ქ-ნს ეფ. მესხს და რამდენიმე საჩუქარი მიართვა. თეატრიდგან გამოსულს ხალხს აშკარად ემჩნეოდა სახეზედ, რომ იგი ნასიამოვნები იყო და დიდად კმაყოფილი წარმოდგენისა.

ა. ᲐᲮᲜᲐᲖᲐᲠᲝᲕᲘ

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲝᲡᲔᲗᲘᲓᲒᲐᲜ.

ღმერთმა დაიფაროს ყველა მხარე იმ ნაᲯᲐᲠ შიშის ზარისგან, როგორიც წარსულ წელში აქეთ ტრიალებდა. არ გაივლიდა ღამე, რომ რომელიმე სოფელი არ დაერბიათ ყაჩაღებს და ᲮᲜᲯᲘᲠ ალალ მართალი სისხლიც არ დაეღვარათ. მაგალითად: Ნ დეკემბერს კავკავიდგან მოდიოდა სოფელ გზელში სოფლიდგან-სოფლამდის კორესპონდენციების მტარებელი, რომელსაც მაᲮრის სამმართველოდგან ᲪᲮᲐ უპაშფორᲗობის გამო დატუსაღებული კაცი მოჰყვანდა. საღამოს ექვსი საᲐთი იყო, სოფ. გზელს სამი ვერსის საშორᲝზედ რომ მიაᲮწიეს, ამ დროს იმათ გარს შემოერტყა შვიდი ცხენოსანი კაცი, ბერდანკებით შეიარაღებულნი, დაუყვირეს გადმოდით გზას იქით და ᲩᲛᲐ არ ამოიღოთ, თორემ ყველას თავებს დაგაყრევინებთო. შემდეგ ათივენი გასძარცვეს, ასე რომ ალარაფერი შეარჩინეს ტანზედ, პერანგისა და პეᲠᲐნგის ამხანაგის მეტი, კარგა ლამაზად გაამათრახეს და გზას გაუდგნენ.

ეს ამბავი იმავე ღამეს გზელის მამასახლისმა მაᲮრის უფროსს აცნობა. მაᲮრის უფროსი და გამომძიებელი მეორე დღესვე მოვიდნენ გზელში და აქედგან გაემგზავრნენ იმ ქისტებისკენ, რომელნიც გზელᲗზედ ახლოს სდგანან. გაᲩᲮრიკეს ყველა ქისტის სახლი და მრავალი ნაქურდალი ნივთი აღმოაᲩინეს; სხვათა შორის იპოვნეს ოც-და-ათამდე ძროხისა და ხᲮის ტყავი, რომელთაგან ბევრი გზელელების აღმოᲩᲜდა, ბერდანის თოფები (ამათ იარაღი აყრილი აქვთ), რკინის გუთანი, რომელიც გზელელმა კაცმა თავისად იცნო და სხვა. ნავთები კავკᲐᲕᲖᲔ ᲩᲐᲮᲣᲚᲘᲐ და აგრეთვე ოთხი ქ-სტი დაᲐპატიმრეს, რომელნიც გაძარცულობებმა იცნეს: ეგენიც იმათში ერიენენ, როცა გაგვაძარცვესო. 18 დეკემბერს გიᲮელშივე დულაევს მოჰპარეს ხუთი სული საქონელი, რომლის კვალი ვეღარ იპოვნეს. 24-ს ერთ კაცს კიდევ სამი ხარი მოჰპარეს.

სოფ. ᲑᲔᲚᲚᲐᲜᲨი ᲑᲔᲯᲣᲜᲐᲠᲝᲕს ქვითკირის გალავანი გამოუნგრიეს და გაიყვანეს ცხენები. მეორე დღეს კვალი ქისტებსედ მიიკვლიეს.

19 დეკემბერსვე სოფ. ყობანში ერთს შეძლებულ ოსს მოჰპარეს ცამეტი სული ხარ-ძროხა; აქედგან ᲩᲐიარეს ᲥᲣრდებმა სახელმწიფო ტყის-მცველებისკენ, ოთხი ცხენი იმათაც მოჰპარეს და გაუდგნენ გზას.

ოსების სოფლებში ოლქის უფროსმა ᲑᲠძანება გამოსცა, რომ ყველა სოფლებს შეუძლიანთ ᲑᲣრდნის თოფები შეიძინონ და კანცელარიებში იქონიონ და აგრეთვე სოფლის ღამის დარაᲯებმაც ᲑᲣრდნის თოფი იქონიონო. ᲑᲣრდნის თოფებს მაᲮრის სამმართველოდგან დაურიგებენ ფასით, ე. ი. თითო ᲑᲣრდნის ფასი რვა მანეთი იქნება, რამდენი თოფიც საჭიროა სოფლისთვის, იმდენი რვა მანეთი უნდა გადიხადოს სოფელმა. ოსები სიხარულით მიეგებნენ ამ ᲑᲠძანებას.

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲝᲡᲔᲑᲘ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲝ ᲡᲘᲫᲕᲔᲚᲘᲗ ᲡᲐᲪᲐᲕᲘ

(სხდომა 12 იანვარს, 1899 წ.)

(შემდეგი *)

12 იანვრის სხდომაზედკე ᲣᲝᲚᲔᲓ სამდეგდლო კორეობამ ერთი მეტᲯᲔ სასარგებᲚᲝ და თანაᲬᲘᲠᲜᲝᲑᲝს დარსი აზრი გაᲐᲪᲐრა. კინ არ იცის, რომ ᲥᲐᲠᲗᲚᲔ-კახეთში მრავალი ტᲐᲫᲐრი და მონასტერია, რომლებიც შესანᲨᲜᲐᲜᲝ ᲗᲣᲗᲘᲡᲐ სიძეᲖᲔᲗ, —მᲗᲝᲚ წიაღში, ᲮᲨირად ღვთის ანᲗᲐრად, ინᲮᲜᲐ მᲐᲠᲐᲯᲔᲚ სᲮᲖᲝ და მᲗᲝ რიᲪᲮᲨი ᲑᲔᲠᲐ ᲗᲔᲗᲠᲘ-ᲜᲬᲘᲠᲐ, ᲡᲐᲣᲠᲐᲠᲓᲔᲑᲘᲗ ᲐᲠᲥᲔᲝᲚᲝᲒᲘᲣᲠᲘᲡ მᲮᲠᲔᲑᲘ და მეტᲯᲔ ძᲕᲠᲔᲤᲘᲡი მეᲖᲔᲜᲣᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ. ᲑᲔᲑᲠᲐᲜ ეს ძᲕᲠᲔᲤᲘᲡი სᲐᲮᲚᲘ და ᲨᲔᲬᲘᲠᲕᲔᲚᲘᲡ, ᲓᲐᲠᲘᲡ ᲣᲠᲐᲠᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲡ ᲓᲐ ᲓᲐᲮᲜᲘᲡ ᲪᲮᲔᲜᲘ ᲐᲛᲗᲝᲛᲪᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐ, ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ. ᲛᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲡ ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲬᲘᲠᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲓᲐᲠᲓᲘᲡ ᲣᲠᲐᲠᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲪᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲠᲣᲚᲘ ᲐᲠ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ, ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ, ᲠᲐᲡ ᲕᲔᲠ ᲓᲐᲮᲜᲘᲡᲣᲚᲘ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲐᲡᲔᲗᲘᲡ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲘᲦᲝᲗ, ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲣᲒᲣᲜᲣᲠᲘᲐ, ᲮᲝᲚᲛᲘ ᲛᲘᲠᲩᲘᲡ ᲛᲝᲬᲛᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲗᲐᲓ ᲨᲔᲣᲫᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲮᲠᲘᲡ ᲤᲘᲠᲐ, ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐ (ᲡᲐᲣᲠᲐᲠᲓᲔᲑᲘᲗᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡᲘ ᲐᲚᲐᲜᲘ), ᲗᲣ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲘᲪᲘ ᲕᲔᲠᲐᲡ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲓᲔᲡ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐ!“—ᲡᲬᲠᲐᲤᲐᲓ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲔᲑᲘᲡᲐ: ᲛᲔᲠᲔ ᲠᲘᲗᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲘᲪᲔᲛᲝᲓᲔᲡ ᲡᲐᲛᲘ ᲡᲐᲚᲘᲡ ᲡᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘ ᲡᲐᲚᲘᲡ ᲐᲚᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲘ ᲡᲐᲚᲘᲡ ᲡᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔ ᲠᲘᲗᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲘᲪᲔᲛᲝᲓᲔᲡ ᲡᲐᲛᲘ ᲡᲐᲚᲘᲡ ᲐᲚᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲘ ᲡᲐᲚᲘᲡ ᲡᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔ ᲠᲘᲗᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲘᲪᲔᲛᲝᲓᲔᲡ ᲝᲠᲘᲘᲔ ᲮᲐᲜᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘᲗᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲗ ᲣᲐᲒᲠᲔᲑᲐ!..

ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲔ 1020 ᲮᲐᲜᲐ ᲒᲐᲜᲐ ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲘᲛᲘᲗᲝᲛ ᲛᲘᲔᲬᲔᲠᲔᲑᲐ ᲧᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲛᲬᲔᲚᲔᲚᲡ, ᲠᲝᲛ ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲐ ᲡᲘᲢᲧᲕᲘᲡ „ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐ“ ᲕᲔᲠ ᲐᲠ ᲛᲔᲜᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲐ. ᲗᲣ ᲔᲜᲐ ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡᲣᲚᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ ᲓᲐᲜᲐᲮᲔᲚᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐᲜᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡᲘ ᲐᲚᲐᲜᲘ (ᲗᲣᲜᲓᲔ ᲡᲐᲛᲘᲡᲘ) ᲘᲕᲠᲘᲐ, ᲛᲐᲨᲘᲜᲐᲓᲐᲛᲘ ᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲔᲠᲘ ᲧᲝᲕᲔᲚᲘ და ᲘᲒᲘᲒᲘ ᲒᲣᲜᲘ,—ᲐᲮᲚᲐ-ᲙᲘ ᲙᲚᲔᲠᲘᲡ ᲢᲜᲔᲠᲘᲡ,—ᲡᲐᲚᲐᲛᲐᲓ ᲨᲔᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲘᲡᲐ, ᲔᲒᲘ. ᲘᲒᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲔᲠᲘ ᲒᲐᲛᲑᲐᲓᲠᲐ, და ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ (ᲠᲐᲓᲐ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡᲐ და ᲐᲠᲐ ᲡᲘᲪᲘᲪᲮᲚᲘᲡ) ᲐᲡᲠᲔ ᲒᲐᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲨᲔᲜᲐ (ᲡᲐᲢᲧᲕᲐ) ᲑᲐᲠᲔ!.. ᲔᲡ ᲣᲗᲐᲒᲑᲝᲚᲝᲛ, ᲡᲣᲚᲔᲚᲔᲡᲣᲠᲘ ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲡᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲘᲔᲬᲔᲠᲔᲑᲘᲡ?

ᲛᲐᲨ ᲓᲐᲐ, ᲮᲐᲜᲐ ᲨᲔᲜᲐᲐᲠᲡᲘᲗᲘ ᲣᲒᲣᲜᲣᲠᲘ ᲘᲧᲝᲡ ᲓᲐ ᲡᲘᲪᲘᲪᲮᲚᲘᲡ—ᲣᲒᲒᲐᲜᲐ; ᲛᲝᲗᲘᲠᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲚᲔᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲔᲤᲚᲘᲜᲐᲐᲚᲛᲔᲓᲔᲑᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲣᲨᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ (ᲡᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ) ᲔᲤᲚᲘᲜᲐᲐᲚᲛᲔᲓᲔᲑᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲣᲨᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲪᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲠᲣᲚᲘ ᲐᲠ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ, ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ, ᲠᲐᲡ ᲕᲔᲠ ᲓᲐᲮᲜᲘᲡᲣᲚᲘ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲓᲔᲡ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲮᲠᲘᲡ ᲤᲘᲠᲐ, ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲮᲠᲘᲡ ᲤᲘᲠᲐ, ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ (ᲡᲐᲣᲠᲐᲠᲓᲔᲑᲘᲗᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡᲘ ᲐᲚᲐᲜᲘ), ᲗᲣ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲘᲪᲘ ᲕᲔᲠᲐᲡ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲓᲔᲡ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ? ᲐᲜ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲐᲡᲔ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲘᲦᲝᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲣᲒᲣᲜᲣᲠᲘᲐ, ᲮᲝᲚᲛᲘ ᲛᲘᲠᲩᲘᲡ ᲛᲝᲬᲛᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲗᲐᲓ ᲨᲔᲣᲫᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲮᲠᲘᲡ ᲤᲘᲠᲐ, ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ (ᲡᲐᲣᲠᲐᲠᲓᲔᲑᲘᲗᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲡᲘ ᲐᲚᲐᲜᲘ), ᲗᲣ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲘᲪᲘ ᲕᲔᲠᲐᲡ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲓᲔᲡ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ? ᲐᲜ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲐᲡᲔ: ᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐ ᲚᲐᲮᲐᲕᲐᲠᲡᲐ ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲡᲐᲛᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲡ? ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪᲘ ᲒᲘᲜᲓᲐ ᲐᲮᲠᲘᲡ ᲤᲘᲠᲐ, ᲓᲐᲰᲬᲘᲜᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐ

დეს ცალკე წიგნებად რუსულს ენაზედ, რომ ამ გზით ქართველ სიმკვლევარ-სტუდენტს ეფიქრებინა სამეცნიერო საუნჯენი სელ მისაწვდომი გახდეს ამითთვის, რომელნიც მეცნიერულ კვლევა ძიებაში არიან. საჭიროა აგრეთვე დაბეჭდილ იქმნას ერთელი ნუსხა სამკვლევო სტატიისა რუსულს და ქართულს ენებზედ, რომ ეს ზეგადოებამ შეიტყოს, რა მქონე ბელია ეს სამკვლევო-სტატია. საუბედურ-�дад საჭიროა აბეჭდებოდეს მოკლე რეფერატებიც ამ თუ იმ ხელთ ნაწერის გაგრძობის გამო შედგენილი. ესრეთ ნაკლებ სამსახურს გაუწევს ქრისტიანობას ეს კეკლუცობა ბეჭდვა იმ ხელთ ნაწერებისა, რომელთ შინაარსი შეეფერება სამისიონერო ჯერსა და მისწრაფებათ. მაგრამ ე�sა ამისათვის კომიტეტს არაეითარი საშუალება არა აქვს. ამის გამო მან დაადგინა ეთხოვოს ყოველად სამღვდელო კირიონის მიერით „კავკასიაში მართლ-მადიდებელ ქრისტიანობის ალმადგენელ საზოგადოების“ სამ. ჯოს, მისცეს კომიტეტს სესხად ორასი თუმანი იმ პირობით-კი, რომ ეს კალი კომიტეტმა სესხა-და სხვა დრის გადასადგამ იმ წიგნების დირებულებით, რომელთაც დაბეჭდავს იგი და რა-ოელთ შინაარსი შეესაბამება ამ საზოგადოების სამისიონერო ჯერს. ასეთი წიგნები მრავლდა სამკვლევო-სტატიები და მათ ზარის შესანიშნაკაა: „წინამძღვარი“ და „დარღვევა მაცმიდიანთა სარწმუნოებისა“ და სხვ... უკეთუ კომიტეტის თხოვნა დაკმაყოფილებულ იქნება, მაგ. დაბეჭდვა რუსულს ენაზედ რამდენმე კვლევა ისეთის ხელთ-ნაწერებისა, რომელთაც სამეცნიერო მნიშვნელობა აქვს.

(დასასრული იქნება)

დამეკვირდა

დედაკაცი მაჭეკვა გულის ძრახვა—ენებანაზობთ რეტან, წაიტეკვა უბეჭს სიტეკვა მოუფიქრებელი, ტეტია.

ვეფ-ფშაველა

* * *

შრომით ეძლევა სულს ნეტარება.

აკაკი

* * *

მუსიკალისა ანგარეთ ხელთ აჭეარეს ამიშელს სიმტკიცეს ბეჭნი.

ნ. ბარათაშვილი

გამოსაცემი ცნობა

ხშირად კეარტობისა და ეკეგიდის დროს ხუთლს გაუჩნდება ხოლმე ჭია, ანუ მატლი და სხვა ამისთანა მწერა და სჭამს კეარტსა და ეფეშებს ეკეგიდს. ეარშანაში უმეკეთეს ამისი სახსნარტ და როგორც ეკარწეფენს ერთი რუსული ეურნალი „Плодоводство“ ძალიან ეამოსაგეკეა თურმე და ამისთან ძალიან ადვილად მოსახერხებელიც. აიღეთ და მომცხოთ დეკრეანეთ სიბეკლი თიეეს, შემოარტეეთ სარტეეულსაეთ ხეხილის ხეს ეარშემო, ზეკოდამ ამ სარტეეულს ქაფეარეთ ეახეთისა, ანუ სხვა რამ ქაღალდი, შაქრის თოკეთ დამბაგრეთ ეს ქაღალდი ჭია დიდის ხალისით შედის თიკეაში და აქ ბუდეს იკეთებს, ზამთრის სიცივისა და ეადრისაგან თავს იფარავს. შეეა ზამთარი რომ დადგებს, ეს თიეის სარტეეული ჩამოხსენით ხეხილს და დასწეეთ. დიდად სასეარაო თურმე ეს ადეილი და იეფი ეაძალი.

დეპეშა

12 თებერვალი

ᲑᲣᲓᲐᲞᲔᲨᲢᲘ მორიგების პირობათა ოქმი ხელ მოწერილია სელის და ყველა დასის რწმენებულთა მიერ. წარმომადგენელთა პალატის პირველს კრებაზედ, ახალ კაბინეტის დეპეშის წაკითხვის შემდეგ, წარდგენილ იქმნება, მორიგების ნიშნად, პროექტი ახალ ჯარის-კაცთა გაწვევის და ხორავტებთა მორიგების შესახებ. სელი ხვალ ვინაში წვავ.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. გაზეთების სიტყვით, დერულედი დაატუსაღეს იმიტომ, რომ ის, 2000 ლიგერით ერთად, გენერალ როეეს შეხვდა, რომელიც ჯარს მიუძღვებოდა ნელის ყაზარმებში, და მას ხვეწნა დაუწყო ელისეს სასახლისკენ წამოდი ჯარითო. როეემ გადაკრთი ეთხრა დერულედს—მომშორდიო. როდესაც უკანასკნელმა ყაზარმებში შესვლა მოინდომა, გენერალმა ბრძანა დაბატიმრებითათ ის. გამომძიებელმა ლმით ჩვენება ჩამოართვა დერულედს და გაბერს. როგორც სარწმუნოდ ამბობენ, იმათ პასუხის გებაში მისცემენ იმისთვის, რომ მათ ჯარის შეცდომილებაში შეყვანა უნდოდათ.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. ზოგიერთი გაზეთები ჭფიქრობენ, რომ დერულედი ეხვეწებოდა როეეს ელისეს სასახლეში წასელასო; ზოგიერთებს-კი ჰგონიათ, რომ დერულედს, შევიდა-რა ყაზარმებში, ეზრალ ჰქონდა მხოლოდ თავისი გრძნობა გამოეცხადებინა ჯარისათვისო. საჭიროა მოცდა, სანამ დერულედი ჩვენებას მისცემდეს და გამომიება დამთავრდებოდეს.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. მასკატიდგან ბომბეიში მოსული ცნობებით, სულთანი უარზედ იყო ინგლისის აგენტებისათვის გაეგებინებინა ინგლისთან დადებული ხელშეკრულობა. გემი „ეკლიპსი“ 14 თებერვალს შეუერთდა „სფინქს“ და „რედბრეტს“, რამაც დიდად შეაშინა ხალხი. ადმირალი დაემუქრა სულთანს დეკვეშით, რომ, თუ 2 საათზედ საბეკოში არ გამოცხადდი, 2 საათ. და 20 წუთზედ ყუმბარებს დაგიშენო. სულთანს ურჩევდნენ მოთათბირენი—დასთმეო. ამასთანავე სამხედრო გემები საომრად ემზადებოდნენ და ეს გაეგებინეს კონსულებს. მთელი ქალაქი ჰღელვედა. სულთანმა ადმირალთან თავისი ძმა გაჰგზავნა, რომელიც ადმირალმა არ მიიღო, მაშინ თითონ სულთანი მივიდა და გემზედ სამი საათი დაჰყო. როგორც იუწყებიან, მეორე დღეს დიდს საბეკოში სულთანის სასახლეში სულთანმა გარდასცა ადმირალს საფრანგეთთან ხელშეკრულობა და საყოველთაოდ უარი განაცხადა იმის აღსრულებაზედ. ადმირალი ბუშირს წავიდა.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. დერულედი და გაბერი დატუსაღებულნი დარჩებიან. მთავრობა წარუდგენს პალატას უფროს ბრალმდებლის წერილს, რომელიც თხოულობს, რომ ისინი სამართალში უნდა იქმნენ მიცემულნაო. პალატამ თუ ნება დართო გამოძიების დანიშვნისა, გამოძიება გამოარკვევს, რაგვარს სამსჯავროს უნდა მიეცნენ ისინი.

გენერალმა როეემ აცნობა პრეფექტს გუშინდელი შემთხვევა, რი თაც დასაბუთა დერულედისა და გაბერის დატუსაღება.

ბულვარზედ დატუსაღებულ იქმნა 200 კაცი. ამათგან 70 კარდა დანარჩენნი განთავისუფლეს.

რუსეთის სამი ოფიცერი მოვიდა Pére-Lachaise ს სასაფლაოზედ და ფორის საფლავს ორი გვირგვინი დადვეს: ერთი—ხელმწიფის სახელით, მეორე—სამეფო ლეგიონის ორდენის მქონე რუსების სახელით.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. დერულედმა და გაბერმა განაცხადეს, რომ განზრახვა გექონდ და შეგვეცალა წესიერი მმართველობისა საყოველთაო კენჭის ყრითაო. ამ შემთხვევაში ყველაზე მეტი უპირატესობა უნდა მიეცეს უმაღლეს სასამართლოს. მილეუას გაანთავისუფლებენ. უეცველია, მილეუას სამართალში მისცემენ იმის გამო, რომ პოლიციას შეურაცხყოფა მიადგენაო. 1893 წლის 12 დეკემბერს გამოცემულის კანონის მე-25 მუხლი ამბობს, რომ, ვინც მოიწადინებს ჯარი გადაადგილოს თავისის მოვალეობის ასრულებისაგან, სამაბიმროში უნდა იყოს 1 წლიდგან დაწყობილი 5 წლამდე და უნდა გადიხადოს ჯარიმა 100 ფრანკიდგან დაწყებული 3000 ფრანკამდე. კანონის მე-87 მუხლი ამბობს, რომ ვინც მოიწადინებს მთავრობის გადაყენებას ანუ გამოცვლას, დასჯილი უნდა იქმნას ციხეში დაპატიმრებით.

13 თებერვალი

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. გამომძიებელ პოლიციის უფროსი შეუდგა „პატრიოტთა ლიგის“ სადგომის გაჩხრეკას. იმან ბრძანა დაეძახანთ ჩილინედრინთვის ავეჯების გასაღებად. გაჩხრეკა დიდს ხანს გასტანს.

დეპუტატთა პალატა. მრავალი ხალხია. დიდი მოძრაობაა. დეშნელი აცხადებს, რომ მე მივიღე თხოვნა იმის შესახებ, რომ ნება დართოს პალატამ დერულედი და გაბერი სამართალში იქმნან მიცემული (ხმაურობა ისმის: „წაიკითხეთ!“). დეშნელი კითხულობს უფროს ბრალმდებლის წერილს, რომელშიდაც ნათქვამია, რომ გენერალმა როეემ გვაუწყა, რომ ბრბო, რომელსაც წინამიუძღოდნენ დერულედი და გაბერი, კვალდაკვალ მისდევდა იმის ბრიგადას, ამასთანავე ბრბოს ერთი ნაწილი ყაზარმაში შევიდა. დერულედმა და გაბერმა მიმართეს ოფიცრებს და უარი განაცხადეს ყაზარმებიდგან წასვლისა. მას შემდეგ, რაც ისინი დაატყვევეს, დერულედმა და გაბერმა განაცხადეს, რომ ეზრად გვქონდა ჯარი დაგვეყოლიებია და იმის საშუალებით პარლამენტარულ რესპუბლიკის ნაცვლად პლებისციტარული რესპუბლიკა დაგვეარსებინაო. (ხმაურობაა: „ისინი დეპოში გაჰგზავნენ!“) პროკურორი თხოვს, ნება დამრთეთო სამართალში მივსცე ისინი ისისათვის, რომ ეზრად ჰქონდათ გაებრიყვებინათ ჯარის კაცნი—თქვენს თანამდებობას ნუ აას რულებთო. კასტელენმა განაცხადა, საჭიროა დერულედი და გაბერი განვათავისუფლოთ მიუხედავად იმისა, როგორ გათავდება იმათი საქმე. კასტელენი ამბობს, რომ დერულედსა და გაბერს რესპუბლიკა უყვართო. ორატორს არა სჯერა, რომ ისე იყვნენ დამნაშავენი, როგორც ამტკიცებენ. დიუპუი ამბობს, რომ ეს საქმე რაც შეიძლება მალე უნდა გადაწყდესო. ამიტომაო, სთქვა დერულედმა, საჭიროა კომისია დაინიშნოსო. ბიერო მოხსენებას ღეს წარადგენს. (ტაშის ცემა) ნაციონალისტი ლაზი ამბობს, რომ მე თანა ვუგვდი დერულედსა და გაბერს საპატიმრომდე და ამიტომ მეც პასუხის გებაში მიმეცითო. დეშნელმა განაცხადა, რომ პალატა ბიუროს აირჩევსო. კრება შეწყვეტილ იქმნა.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. პატრიოტთა ლიგა უნდა შეკრებილიყო სალამოთი ს�პოლის დარბაზში, ბასტილიის მახლობლად პოლიციამ აკრძალა ხალხის შეკრება. ხალხი მაინც შეგროვდა. 20 კაცი დაპატიმრეს. მილეუა მეგობრებსა სთხოვდა—ღამშვიდეითო.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. პალატა. მილეუა, რომელიც სტუსაღოდგან გამოუშვეს, კრებაზედ არის. მრავალი დეპუტატები არიან. მინისტრთა უმრავლესობა თავ თავიანთ ადგილას სხედან. სოზე კითხულობს მოხსენებას, რომელშიდაც ნათქვამია, რომ კამისიამ ერთხმად გარდასწყვიტა პასუხის გებაში მიეცნენ დერულედი და გაბერი, და ამასთანავე ისინი დატუსაღებულნი უნდა დარჩენო. „ეს საქმე თუ მართალი გამოდგაო,—ნათქვამია შემდეგ მოხსენებაში,—არ არის იმათ წინაღმდეგ ისეთი დონისძიება, რომელსაც გადამტებული ვეწოდოთო, მიტომ რომ ეს საქმე შეიცავს განზრახვას რესპუბლიკის წინააღმდეგ და მხედრობის შეურაცხებასო“. (ტაშის ცემა). დასასრულ მოხსენებულია, რომ პარიეის მცხოვრებელნი სამაგალითოდ იქცეოდნენო. (ტაშის ცემა). ნაციონალისტმა კასტელენმა განაცხადა, რომ წინააღმდეგი არა ვარ საქმე სასამართლომ გაარჩიოსო, რადგანაც იმ აზრისა ვარ, რომ ამას მოწადინებულნი არიან თვით დერულედი და გაბერიო, (დაცინვის ხმა). მილეუა ამბობს, რომ ისეთი მამულიშვილი, როგორიც არის დერულედი, არ ეკადება პასუხის გება აიცილოს თავიდგან, მაგრამ ეს მიკვირს, თუ საუკეთესო მოქალაქეებს სდევნიან, რად არ აძლევენ პასუხის გებაში იმ კაცებს, რომელნიც საზღვარ გარედ სცდილობენ შეთქმულება მოვახდენოთო (წინაღმდეგობის ხმა). პალატამ ხმის უმეტესობით გადასწყვიტა, დერულედი და გაბერი სამართალში იქმნენ მიცემულნიო. პალატამ გადასწყვიტა კრება ხვალ დაინიშნოსო. კრება დასრულდა.

ᲑᲝᲛᲑᲔᲘ. ტეშვეერში ამბავი მოვიდა, რომ ავღანის ემირი გარდაიცვალაო. ინდოეთის მთავრობას ჯერ არავითარი ცნობა არ მოსვლია ამ ამბის შესახებ.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. დერულედი და გაბერი გადიყვანეს სანტეს საპატიმროში.

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. ოტისი იუწყება, რომ მეამბოხეთ გაამაგრეს თავიანთი ადგილები. მაგრამ 23 თებერვალს დამარცხდნენ: 500 კაცამდე დამარცხდა და 200 კაცი დაპატიმრეს. ხალხი დამშვიდდა.

ᲗᲔᲗᲠᲘᲗᲣᲠᲒᲣᲚᲘ ᲑᲘᲠᲭᲘ, 12 თებერვალი

	მიყიდვ. ლისა	გაყიდვ. ფასისა	გაყიდვ. ლისა
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
5% -ნი მომგებიანი ბირჟევნობის ფურცლები სახელმწიფო სათავად-აზნაურო ბანკისა . .	— „	— „	225½
3½% გირვანტების ფურცლები იმავე ბანკისა . .	— „	— „	96⅝
6% ფურცლები ქალთა-ისის სათავადაზნაურო ბანკისა .	101	— „	
5% იმავე ბანკისა.	100	— „	— „
5% ტფილისის სათავად - აზნაურთა ბანკისა . . .	— „	100	— „
4½% იმავე ბანკისა	— „	— „	— „
5% ობლიგაც. ტფილისის ქალაქის საკრედიტო საზოგადოებისა. . .	99¾	— „	— „
4½% იმავე საზოგადოებისა. . .	98½	— „	— „
5% პირველი შინაგან სესხის მომგებიანი ბილეთი .	89	— „	— „
5% მეორე შინაგან სესხის მომგებიანი ბილეთი	— „	— „	276½

ᲮᲘᲜᲯᲘ ᲕᲘᲠᲣᲚᲔᲑᲐ

ჩვენ მივიღეთ კ. სოფიო მიქელაძისაგან (ასული ლორთკიფანიძისა) 5 მან. მცხეთის ტაძრის განსაახლებლად დანიშნულ ფონდის სასარგებლოდ.

ᲬᲘᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ

მადლობას ვუცხადებ ბ-ნს ზაქარია ციპინაძეს, რომელმაც შემოსწირა მამადავითის სამრეკლო ქალთა-სკოლას 177 სხვა-და-სხვა ქართული წიგნი.

მამა-დავითის სამრეკლო სკოლის მზრუნველი კნეინა ალექსანდრა მამეკას ასული მელიქოვისა.

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲤᲝᲡᲢᲐ

Ლ—Ი. Დ—ᲐᲘᲐᲡ. არ დაიბეჭდება.

ᲚᲝᲡ. Ჰ—ᲔᲣᲚᲘ. ᲛᲐ—ᲠᲜᲚ, „თათარ ენაფ-რას ხარჯი“-ს ავტორს. თქვენი ვინაობა გვაცოდინეთ, უამისოდ არ დაიბეჭდება.

Ძ. Წ—ᲗᲘ. Დ. Რ—ᲨᲕᲘᲚᲔ. არ დაიბეჭდება.

Ბ—ᲘᲐ. Ლ. Ბ—ᲨᲕᲘᲚᲔ. არ დაიბეჭდება.

Დ. Ხ—Ი. Ხ. Ჩ—Ხ. არ დაიბეჭდება.

Ხ. Ძ—ᲮᲘ ᲛᲘᲗ.—Დ—Ხ. არ დაიბეჭდება.

Ხ. Ჰ—ᲜᲘ ᲰᲣᲠᲗᲐᲕᲔᲚᲘ. არ დაიბეჭდება.

ᲫᲔᲚᲘ ᲛᲠᲐᲕᲔᲚᲘ ᲒᲘᲒᲬ. თქვენი ვინაობა გვაცოდინეთ.

Ჯ. Ი. ᲤᲐᲠᲜᲘᲩ-ᲞᲘᲠᲔᲚᲘ. არ დაიბეჭდება.

ᲒᲠ. ᲙᲝᲠᲪᲔᲚᲔᲚᲘ. ლექსი არ დაიბეჭდება.

Ჯ. ᲞᲝᲚᲘ. Ი. Რ—Ჩ. წერილები 15 და 16 ივნვრისა ამა 1899 წლისა არ დაიბეჭდება.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

მკერვალი

ევროპიელის ტანსაცმლისა

ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲡᲕᲐᲜᲘᲫᲔ

გახდეიდან დორპატ-ბოდეოეოის ქუჩაზედ, ზუბალოეოის სახლებში, სასულიერო სემინარიის მიდამოში, № 4.

(6—2)

თესლეულობათა დეპო

Გ. Გ. ᲚᲐᲠᲨᲔᲡᲘ

(ᲩᲐᲡᲚᲝᲑᲘᲗ 1872 ᲬᲚᲘᲓᲒᲐᲜ)

მადათოვის ეუნძულზედ, მაღაზია № 47.

ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲗᲔᲡᲚᲔᲣᲚᲝᲑᲐ

საბოსტნე, სხვა-და-სხვა ყვავილებისა და ბალახეულობათა. პრეისკურანტი მსურველს უსასყიდლოთ გი ეგზავნება. (10—22—1)

Дозволено цензурою, Тифлисъ 13 го Февраля 1899 г. ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ Შ. ᲨᲐᲠᲐᲫᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲛᲮᲡᲜᲝᲑᲘᲡ. ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ-ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲘ ᲘᲚᲘᲐ ᲭᲐᲕᲭᲐᲕᲐᲫᲔ